

A stylized, colorful illustration of a landscape. In the foreground, there are rolling green hills with dark brown soil. On the left, a green tree with a brown trunk stands next to a purple flower with a brown stem. A small orange bird is flying in the sky above the tree. The background consists of light blue and white wavy lines representing a sky or water.

Kaip motyvuoti vaikus mokytis nuotoliniu būdu?

Parengė: *psichologė Kristina Jurienė*

pagal „Paramos vaikams centro“ psichologės Jūratės Baltuškienės
rekomendacijas

Aptarsime:

1. Kodėl vaikai nenori mokytis? Kokios priežastys? Į ką reikia atkreipti dėmesį?
2. Vaikų motyvacija mokytis skirtingais amžiaus tarpsniais.
3. Suaugusiųjų vaidmens svarba vaikų motyvavime (tėvai, mokytojai, specialistai).
4. Technikos, kurios kelia vaikų motyvaciją mokytis nuotoliniu būdu.

*Kodėl vaikai nenori
mokytis?*

1. Stenkimės suprasti priežastis, kodėl vaikas nenori mokytis?

Gal vaikas gali bijoti, kad jam nepavyks prisijungti prie nuotolinio mokymo, kad gali kažko neatlikti? Gal jis nenori, kad jo klasiokai matytų jo kambarį? O gal jis neatliko užduočių, kurios buvo užduotos anksčiau ir dabar bijo gauti pastabą viešai?

- Svarbu prisėsti. Kalbėtis. Bandyti suprasti priežastį, kas atsitiko. Išklausti.

„Ar kažkas tau nutiko, kad tu nenori atlikti užduočių?“

„Ar dėl kažko tu pergyveni ir todėl nesijungi prie nuotolinių pamokų?“

Gali būti, kad vaikas nesidomi nuotoliniu mokymusi, nes jis yra susidomėjęs kitais dalykais: jis nori žaisti, susirašinėti, bendrauti su draugais, nes taip jis pasiekia kur kas greičiau įvairias sėkmes ir gauna daugiau palaikymo, dėmesio ir pripažinimo.

Jei jis nenori mokytis, pažiūrėkite, kokia veikla jis užsiima. Gal būtent ši veikla ir nurodys priežastis, dėl ko jis nesijungia ir nedalyvauja nuotolinėse pamokose...

Vaikų motyvacija
mokytis skirtingais
amžiaus tarpsniais

PRIEŠMOKYKLINUKAI:

Pagrindinis jų psichologinis poreikis šiame amžiuje – INICIATYVUMAS

Jie smalsūs, ieškantys nuotykių, norintys save išbandyti ☺

Juos motyvuoja:

- **Vaidmeniniai žaidimai („darželis“, „namai“):** kokioje situacijoje dabar jis dalyvauja?
„Tu pabūk dabar mokinys, klausyk, ką mokytoja kalba, o po to tu galėsi mane pamokyti ir būsi mokytoju“
- **Įdomios kūrybinės veiklos:** už lango suskaičiuoti, kiek matosi medžių, mašinų ar praeinančių žmonių. Taip daug įdomiau ir patraukliau nei skaičiuoti paprastus skaičius lape.

Jie sunkiau išlaiko dėmesį, išbūna, bet darant pertraukėles mokymesi, įtraukiant vaidmeninius žaidimus, išgirstant jų idėjas, galima juos sėkmingai motyvuoti mokytis ☺

PRADINUKAI:

Pagrindinis jų psichologinis poreikis šiame amžiuje – jaustis sugebančiu ir vertingu. Jie labai jautrūs nesėkmei, labai trokšta sėkmės pajautimo. Labai dažnai nedaro įvairius dalykus, nes bijo, kad jiems nepasiseks ir nesigaus.

Šiame amžiuje jiems yra labai svarbūs nauji autoritetai – **MOKYTOJAI**. Tėvai jiems taip pat yra svarbūs, bet šiame amžiuje atsiranda nauji mokytojai, ekspertai, kurie žino, moka įvairius dalykus, ko galbūt tėvai nežino...

PRADINUKAI:

Svarbu tiek tėvams, tiek mokytojams priminti, akcentuoti, rodyti mokytojos autoritetą. Geras ryšys su mokytoju yra labai svarbus. Vaikas turi turėti galimybę gauti mokytojos dėmesį, padrąsinimą, pastiprinimą. Tai labai įkvepia vaikus.

Motyvuojant vaikus galima panaudoti jų mėgstamus knygų, filmų personažus: Elzą, dinozaurus, automobilius:

„Dabar įsivaizduok, kad tu esi stebuklingai princesė Elza, kuri turi atlikti visas užduotis, kad piktadarė karalienė neįveiktų Elzos karalystės“

PAAUGLIAI:

Šiame amžiaus tarpsnyje būdingas savęs ieškojimas: jie bando suprasti, kas jie tokie yra.

Jų psichologinė užduotis: suformuoti savo tapatybę.

Šiame amžiuje jie ieško individualumo, kuomet nori išsiskirti, tačiau kartu būti ir panašūs į jų grupės bendraamžius.

Jiems išlieka labai svarbus noras, kad suaugusieji domėtųsi jais, nors tai ir nelinkę parodyti. Labai svarbu, kad tėvai ir pedagogai parodytų pripažinimo, dėmesio ir susidomėjimo jais: ką jie galvoja, kaip jie jaučiasi, ko jie mokosi. Tai neturėtų būti žinių patikrinimas, o domėjimasis ir pažinimas...

Paaugliams tampa svarbu matyti prasmę, ką jie daro. Ir kartais besimokant tampa nelabai aišku, kodėl reikia mokintis šios formulės ir kam ji reikalinga... Tai natūralūs šio amžiaus klausimai. Jie viską daug lengviau atliktų, jeigu jie pamatytų prasmę mokomuosiuose dalykuose.

- Pasikalbėkite su paaugliu, kodėl jam tam tikrų dalykų reikia, paieškokite, kodėl tai turėtų būti prasminga:

„O gal tu susirasi draugų, kurie kalbės keliomis kalbomis? O gal tu išvyksi į stovyklą užsienyje, todėl tau reikalinga ši anglų kalba?“

Suaugusiųjų vaidmens
svarba motyvuojant
vaikus ir paauglius

- Supraskime, kokia mūsų pačių motyvacija nuotoliniam mokymuisi? Jei ši motyvacija yra žema, tai ir vaikus bus daug sunkiau įkvėpti mokytis. Dėl to patys suaugusieji turi pabandyti atrasti, kas jiems patinka nuotoliniame mokymesi:

„Ką aš galiu kaip mama/tėtis/pedagogas pamatyti įdomaus ir įkvepiančio, nes tik tada aš galėsiu perduoti šį nusiteikimą savo vaikams ar mokiniams?“

- **Sudarykite planą**, kas padės mokiniui, jei jam iškils sunkumų:

„Šį pusdienį ateis tėtis padėti, o po pietų aš tau padėsiu“, „trečiadieniais ir penktadieniais tėtis tau pagelbės, o antradienį, ketvirtadienį – mama pagelbės“.

- Tėvų pasidžiaugimas, pamatymas, pagyrimas, domėjimasis, kaip vaikui einasi. Tai labai vaikus įkvepia. Svarbu pamatyti net smulkmenas, už ką reikia vaikus pagirti, net jei jums atrodo, kad vaikas nesimoko, o tik kalbasi su draugais ar prasėdi. Kuo daugiau mes matysim ir girsim tinkamą vaiko elgesį, tuo jo daugės, bet jei mes koncentruosimės tik į netinkamą elgesį, tai toks elgesys ir vyraus.

„Kaip smagu, kad tu pusę pamokos išsėdėjai susikaupęs ir dirbai, gaila, kad po to tu užsiėmei kitomis veiklomis, bet gal ryt tau pavyks jau visą pamoką išsėdėti ir išklausyti“

- **Kalbėkitės su vaiku, jei vaikas nesijungia, nenori daryti, yra supykęs ir pan. Kalbėtis – tai girdėti ir įsiklausyti, ką sako vaikas. Tėvams reikia „užvesti vaiką ant kelio“ ir išgirsti, kodėl jam šiandien nepavyko...**
- **Neskubėti vaikui pasakyti, kad jis elgiasi netinkamai, o į kiekvieną vaiko pasakymą reaguoti su priėmimu:**

„Aš girdžiu, ką tu sakai. Tai užduotis labai sunki pasirodė? Kaip tu manai, ką tu galėtum padaryti, kad su ja susitvarkytum? Tau reikia daugiau laiko? Nori paskambinti mokytojui ir pasitarti?“

Technikos, padėsiančios
skatinti vaikų
motyvaciją mokytis

- **Atraskime vidinės motyvacijos.** Visi mes žinome, kad reikia gerai mokytis, įgyti gerą išsilavinimą. Todėl bendri teiginiai vaikų neįkvepia. Reikia atrasti vaikų vidinę motyvaciją, kodėl jis turi gilintis pvz.: į matematikos pamokas?:

„O gal tu tapsi labai geru finansininku ir padėsi kitiems, nes matau, kad skaičiavimo užduotis tu atlieki labai puikiai“, „O gal tu padėsi dėdei tvarkyti jo finansinius reikalus jo įmonėje, tad šių matematinių žinių tau tikrai gali prireikti“

- **„Sumuštinio principas“** – jei norite pasakyti kokią pastabą ar kritiką, tai tikrai neskubėti ją sakyti tiesiogiai. Pirmiausia pasakyti ką nors pozityvaus („Kaip smagu, kad tu atlikai tuos namų darbus“), tada sakykite („Bet jei štai dar pasistengtum atlikti tuos likusius tris matematikos uždavinius, tai išvis būtų labai šaunu, bet iš principo, tu didžiąją dalį padarei labai gerai“).

- **Humoras ir žaismingumas.** Nepamirškime pajuokauti, ne vien tik rimtai žiūrėti ☺ („Matau, dvi raidelės be nosinių sėdi ir jos liūdi. O gal tu galėtum joms tas nosines užkabinti, jos tikrai labai apsidžiaugtų“).
- **Stebėkite vaiko savijautą.** Ne sakykite, ką vaikas turi išmokti, pakeisti, padaryti, bet pastebėkite, kada jis yra pavargęs, kada yra supykęs, kada jis nerimauja... Jei mes ignoruosime emocinius dalykus, tai vėliau jie tikrai prasiverš pykčiu, ginču, verkimu ir pan.

- **Venkite nuvertinimų** („Daugiau iš tavęs tikėjomės, na bet ką jau padarysi“, „Tai dešimtuko negavai?“), **lyginimo su kitais vaikais** („Tai ar tu negali kaip sesė elgtis?“ , „O tavo klasiokai jau tris knygas perskaitė, o tu tik vieną ir jau džiaugiesi?“).
- **Padedą lyginimas paties su savimi** („Mokslo metų pradžioje tu tik kelias taisykles žinojai, o dabar, štai, kiek daug jau žinai“).
- **Stebėkite vaiko savijautą, kaip jis jaučiasi.** Jei mes matome, kad vaiko sveikata pradeda silpnėti, atsiranda galvos, pilvo skausmai, kurie neturi medicininio paaiškinimo, elgesys pasidaro agresyvesnis, labiau užsisklendžia savyje... Priežastis gali būti ir įtampa, ir didelis darbo krūvis, tuomet būtina derinti darbo laiką su poilsiu.

Sėkmingo mokymosi!

Šaltinis: Jūratės Baltuškienės paskaita „Kaip motyvuoti vaikus mokytis nuotoliniu būdu?“. Prieiga per internetą:

<https://www.youtube.com/watch?v=6VVTsuXMgjM>